

ВИСНОВКИ ЩОДО АНКЕТУВАННЯ АСПІРАНТІВ ОНП «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ» 2025 р.

Опитування здобувачів третього рівня вищої освіти щодо якості освітньо-наукової програми «Підприємництво та торгівля», особливостей навчального процесу, здійснюється з метою встановлення зворотного зв'язку із аспірантами Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». Таке опитування є формою участі здобувачів третього рівня вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та реалізації принципу урахування цілей та інтересів здобувачів. Метою даного моніторингу є вивчення ступеня задоволеності здобувачів третього рівня вищої освіти ОНП «Підприємництво та торгівля», форматом навчання і якістю реалізації навчального процесу протягом періоду навчання. Для отримання даних було використано анкетування здобувачів 2, 3, 4 курсів аспірантури.

В опитуванні прийняли участь 100 % здобувачів кафедри підприємництва, торгівлі і логістики НТУ «ХПІ», а, саме, 1 здобувач 2 курсу, 8 – 3 курсу, 3 – 4 курсу, усього 12 респондентів. Аналіз отриманих результатів опитування дозволив зробити такі висновки:

1. Вкажіть Ваш рік навчання на освітньо-науковій програмі:

4 рік навчання – 3 особи

3 рік навчання – 8 осіб

2 рік навчання – 1 особа

Усього 12 здобувачів, 100 % взяли участь в опитуванні

2. Чи відповідають цілі та зміст освітньо-наукової програми Вашим науковим інтересам?

100 % респондентів підтвердили, що цілі та зміст освітньо-наукової програми повністю відповідають їхнім науковим інтересам.

Це свідчить про:

високу релевантність програми до академічних та наукових запитів здобувачів;

адекватне формування освітньо-наукової траєкторії, що враховує сучасні наукові тенденції у сфері підприємництва та торгівлі;

сприятливі умови для розвитку індивідуальних наукових компетенцій аспірантів.

Таким чином, освітньо-наукова програма повністю відповідає очікуванням здобувачів і забезпечує ефективне поєднання академічної підготовки та розвитку наукових інтересів. Це свідчить про високу якість формулювання цілей та змісту програми та її відповідність потребам аспірантів.

3. Чи обговорювали Ви з викладачами освітньо-наукової програми можливості врахування Ваших наукових інтересів під час навчання?

100 % респондентів підтвердили, що вони обговорювали з викладачами можливості врахування своїх наукових інтересів під час навчання.

Це свідчить про:

активну комунікацію між здобувачами та викладачами, що сприяє персоналізації навчального процесу;

врахування індивідуальних наукових пріоритетів при формуванні освітньо-наукової траєкторії;

сприятливий клімат для наукової самореалізації, що підвищує мотивацію та зацікавленість аспірантів.

Таким чином, освітньо-наукова програма передбачає відкритий діалог між здобувачами та викладачами щодо інтеграції індивідуальних наукових інтересів у навчальний процес. Це підтверджує високу адаптивність програми до потреб аспірантів і підтримку їх наукового розвитку.

4. Наскільки Ви задоволені вибірковою частиною освітніх компонентів (дисциплін) спеціальності (1 - найнижча оцінка, 5 - найвища оцінка)?

Середня оцінка задоволеності вибірковою частиною освітніх компонентів становить 4,84 бали з 5 можливих, що свідчить про високий рівень відповідності запропонованих дисциплін освітнім потребам та професійним інтересам здобувачів.

Отриманий показник демонструє, що аспіранти позитивно оцінюють:

- можливість індивідуалізації освітньої траєкторії;
- актуальність та змістовність запропонованих дисциплін;
- достатній рівень варіативності вибору.

Загалом результати підтверджують ефективність формування вибіркової складової освітньої програми та її орієнтацію на академічні й професійні запити здобувачів. Водночас високий, але не максимальний показник може слугувати підґрунтям для подальшого розширення переліку дисциплін або оновлення їх змісту відповідно до сучасних тенденцій розвитку галузі.

5. Які освітні компоненти (дисципліни) Ви вважаєте доцільним додатково ввести в освітньо-наукову програму?

Відповіді респондентів:

Вивчення та використання ШІ. Програмування (Python та ін.)

ШІ

AI

Ніяких

Програмування (мовою Python), використання ШІ

Всі задовольняють

не потрібно

все чудово

Все адекватно і достатньо

Дослідження криптовалюти та блокчейну

Більшість респондентів не вбачають потреби у додаткових дисциплінах, що свідчить про загальну задоволеність чинним переліком освітніх компонентів та його відповідність очікуванням здобувачів.

Водночас окрема група аспірантів висловила пропозиції щодо посилення інноваційної та цифрової складової програми. Найчастіше згадувалися:

- вивчення та використання штучного інтелекту (ШІ/AI);
- програмування, зокрема мовою Python;
- дослідження криптовалюти та технологій блокчейну.

Запропоновані напрями відображають сучасні тенденції цифровізації бізнесу, розвитку фінансових технологій та використання аналітичних інструментів у підприємницькій діяльності. Це свідчить про прагнення здобувачів до опанування актуальних цифрових компетентностей.

Таким чином, освітньо-наукова програма загалом повністю задовольняє потреби аспірантів. Разом із тим доцільним може бути розгляд можливості розширення або інтеграції в існуючі дисципліни тем, пов'язаних із застосуванням штучного інтелекту, програмуванням та блокчейн-технологіями, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності випускників та відповідності програми сучасним викликам цифрової економіки.

6. Наскільки Ви задоволені методами навчання, які використовуєтеся Вашими викладачами (1 - найнижча оцінка, 5 - найвища оцінка)?

Середня оцінка задоволеності методами навчання становить **4,9 бала з 5 можливих**, що свідчить про дуже високий рівень позитивного сприйняття аспірантами педагогічних підходів, які застосовуються викладачами.

Отриманий показник демонструє, що:

використовувані методи навчання є ефективними та сучасними;

форми роботи сприяють глибокому засвоєнню матеріалу;

викладачі забезпечують належний рівень інтерактивності та професійної взаємодії.

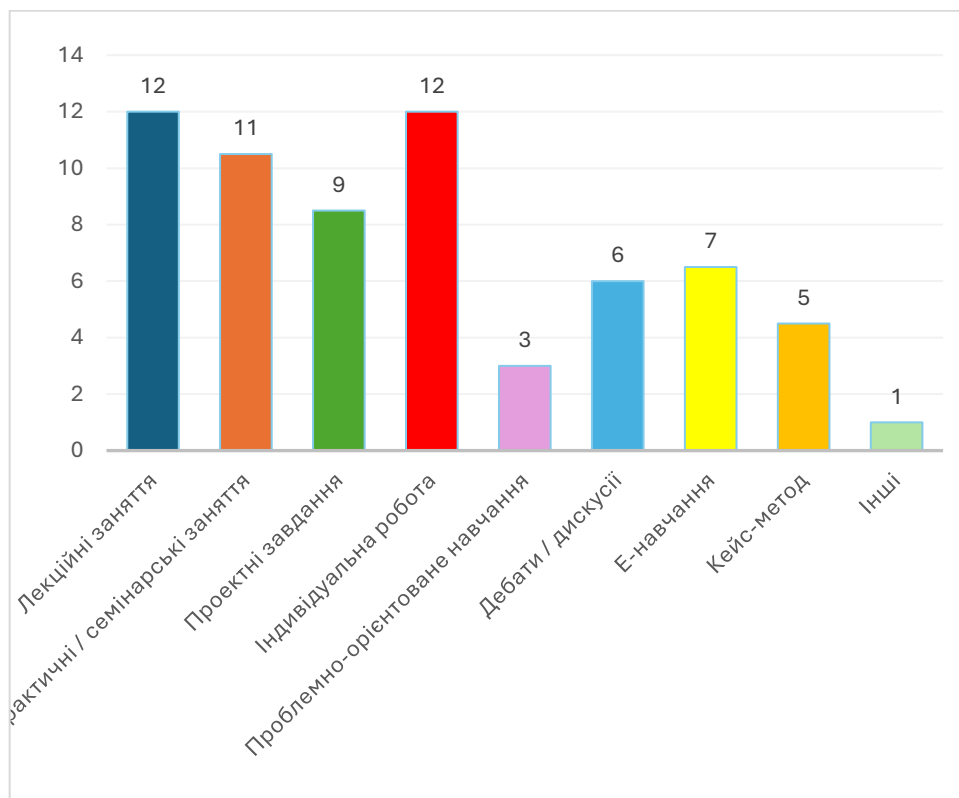
Загалом результати підтверджують високий рівень методичного забезпечення освітнього процесу та відповідність застосовуваних методів навчання потребам здобувачів. Водночас підтримання такого показника потребує постійного оновлення педагогічних технологій та врахування сучасних освітніх тенденцій.

7. Які методи навчання більшою мірою відповідають Вашим очікуванням і забезпечують отримання необхідних результатів навчання (оберіть декілька)?

Отримано такі результати:

Методи навчання	Кількість здобувачів (осіб)	Питома вага (%)
Лекційні заняття	12	100
Практичні / семінарські заняття	11	88
Проектні завдання	9	71

Індивідуальна робота	12	100
Проблемно-орієнтоване навчання	3	25
Дебати / дискусії	6	50
Е-навчання	7	54
Кейс-метод	5	38
Інші	1	8

Таким чином, можна зробити висновок, що аспіранти надають перевагу поєднанню традиційних (лекційних) і практико-орієнтованих форм навчання з можливістю індивідуальної роботи. Водночас результати підтверджують доцільність збереження балансу між класичними та інноваційними методами навчання, а також подальшого розвитку інтерактивних і проєктних форматів освітнього процесу.

8. Чи знайомі Ви з алгоритмом обрання освітніх компонентів (дисциплін) за вільним вибором?

100 % респондентів підтвердили, що ознайомлені з алгоритмом обрання освітніх компонентів (дисциплін) за вільним вибором. Це свідчить про:

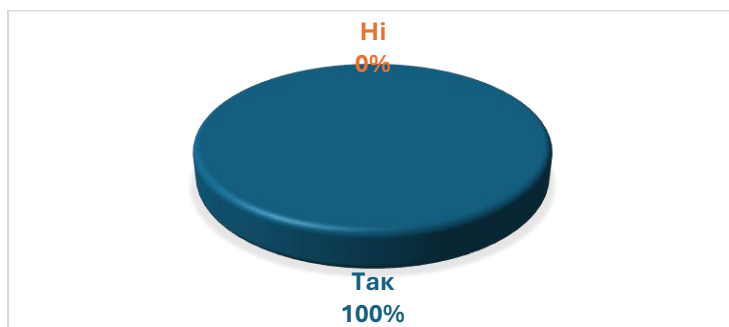
ефективне інформування здобувачів щодо процедур формування індивідуальної освітньої траєкторії;

здатність аспірантів свідомо планувати навчальний процес, обираючи дисципліни відповідно до власних наукових інтересів;

високу прозорість та доступність адміністративних механізмів формування вибіркової частини програми.

Загальний висновок:

Здобувачі повністю ознайомлені з процедурою вибору дисциплін за вільним вибором, що забезпечує свідоме та ефективне планування навчальної траєкторії, а також підтверджує високий рівень організаційної підтримки освітньо-наукової програми.

9. Які можливості залучення до міжнародної академічної спільноти Ви використовуєте під час навчання на ОНП?

За результатами опитування здобувачі освітньо-наукової програми повідомили про активне використання можливостей інтеграції в міжнародну академічну спільноту, зокрема:

участь у міжнародних конференціях – дозволяє обмінюватися досвідом, презентувати результати власних досліджень та налагоджувати професійні контакти.

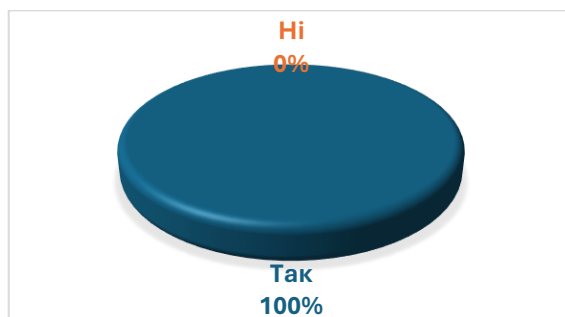
участь у міжнародних проєктах – сприяє практичній інтеграції в глобальні наукові ініціативи та розвитку спільних дослідницьких компетентностей.

підготовка спільних публікацій із зарубіжними колегами – підвищує наукову видимість, сприяє академічному росту та формує міжнародні колаборації.

Таким чином, здобувачі активно використовують надані можливості для інтеграції у міжнародну академічну спільноту, що свідчить про високий рівень міжнародної орієнтації освітньо-наукової програми та підтримку глобальної наукової співпраці. Це також сприяє підвищенню наукової компетентності та конкурентоспроможності випускників на міжнародному рівні.

10. Чи ознайомлені Ви з Кодексом етики академічних взаємовідносин і доброчесності НТУ "ХП"?

100 % респондентів підтвердили, що вони ознайомлені з Кодексом. Це свідчить про **ефективне інформування здобувачів** щодо принципів академічної доброчесності та етичних стандартів, що формує культуру відповідальної та етичної поведінки у навчальному середовищі.

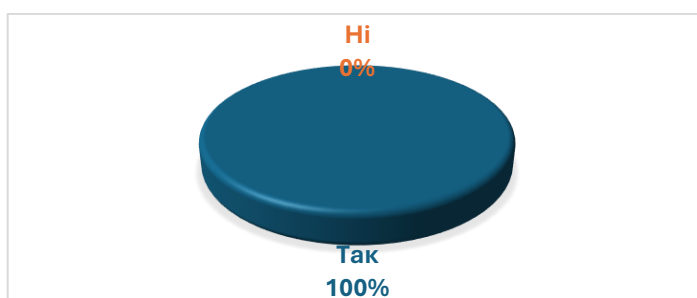
11. Чи виникали у Вас конфліктні ситуації під час навчання?

Усі учасники опитування (100 %) повідомили, що не стикалися з конфліктними ситуаціями. Це свідчить про сприятливий психологічний та організаційний клімат у навчальному процесі та про високий рівень взаємоповаги між здобувачами та викладачами.

12. Чи задоволені Ви наявними процедурами вирішення конфліктних ситуацій?

100 % респондентів підтвердили задоволеність існуючими процедурами. Це свідчить про **ефективність чинних механізмів** врегулювання потенційних конфліктів та їхню доступність для здобувачів.

13. Що, на Вашу думку, має бути додатково враховано для врегулювання конфліктних ситуацій?

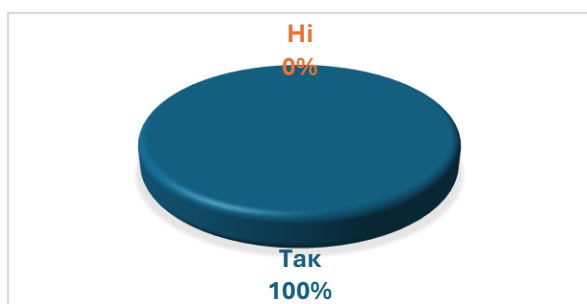
7 респондентів з 12 опитаних (58 %) висловили свої думки:

- 1) Конфліктних ситуацій не було
- 2) Адекватність, конфіденційність.
- 3) Нічого. Зараз все добре
- 4) Влаштовує існуючий (механізм)
- 5) Конфліктних ситуацій не виникало
- 6) Все влаштовує і працює добре
- 7) Не було таких ситуацій.

Результати опитування свідчать про відсутність системних проблем у сфері врегулювання конфліктних ситуацій та про довіру здобувачів до існуючих механізмів. Освітнє середовище характеризується стабільністю та конструктивною взаємодією. Водночас доцільно й надалі підтримувати принципи конфіденційності, об'єктивності та відкритості як основу ефективного розв'язання потенційних конфліктів.

14. На Вашу думку, чи відповідає освітнє середовище потребам щодо безпечності життя та здоров'я?

100 % респондентів відповіли – Так.

15. Чи стикались Ви з проблемами у сфері психічного здоров'я в процесі навчання?

100 % респондентів відповіли – Ні.

За результатами опитування можна зробити висновок, що освітнє середовище загалом відповідає вимогам безпечності життя та здоров'я здобувачів. Учасники освітнього процесу позитивно оцінюють створені умови, що свідчить про належний рівень організації безпечного освітнього простору, дотримання санітарних норм та забезпечення комфортних умов навчання.

Отримані відповіді підтверджують, що в закладі сформовано безпечне середовище, яке сприяє ефективному навчанню та професійному розвитку.

Аналіз відповідей дозволяє зробити висновок, що більшість здобувачів не стикалися із суттєвими проблемами у сфері психічного здоров'я під час навчання. Це може свідчити про сприятливий психологічний клімат, підтримку з боку викладачів і керівництва, а також загальну задоволеність організацією освітнього процесу.

Водночас питання психічного здоров'я залишається важливим аспектом якості освітнього середовища. Доцільним є подальше забезпечення:

- відкритої комунікації;
- доступу до консультативної підтримки;
- формування культури турботи про ментальне здоров'я.

16. Наскільки Ви задоволені рівнем соціальної підтримки Вашого навчання (1 - найнижча оцінка, 5 - найвища оцінка)?

Середня оцінка задоволення рівнем соціальної підтримки навчання складає **4,74 бали** за 5-бальною шкалою, що свідчить про загальну задоволеність створеним соціальним середовищем та комфортністю освітнього процесу.

17. Наскільки Ви задоволені рівнем організаційної підтримки Вашого навчання (1 - найнижча оцінка, 5 - найвища оцінка)?

Середня оцінка задоволення рівнем організаційної підтримки навчання складає **4,9 бали** за 5-бальною шкалою, що демонструє ефективність адміністративних процесів, належну координацію навчання та чіткість організаційних механізмів.

18. Наскільки Ви задоволені рівнем інформаційної підтримки Вашого навчання (1 - найнижча оцінка, 5 - найвища оцінка)?

Середня оцінка задоволення рівнем інформаційної підтримки навчання складає **4,9 бали** за 5-бальною шкалою, що свідчить про доступність, своєчасність і повноту надання необхідної інформації аспірантам.

19. Наскільки Ви задоволені рівнем консультативної підтримки

Вашого навчання з боку наукового керівника (1 - найнижча оцінка, 5 - найвища оцінка)?

Середня оцінка задоволення рівнем консультативної підтримки навчання з боку наукового керівника **4,94 бали** балів за 5-бальною шкалою.

Результати опитування демонструють стабільно високий рівень задоволеності аспірантів усіма ключовими аспектами підтримки навчання. Усі показники наближені до максимального значення, що свідчить про якісно організоване освітнє середовище, ефективну комунікацію та належний рівень наукового супроводу. Водночас отримані результати можуть слугувати підґрунтям для подальшого підтримання та вдосконалення існуючих практик.

20. Які удосконалення Ви пропонуєте щодо визначення змісту, форм і методів навчання для освітньо-наукової програми "Підприємництво та торгівля"?

Отримані такі відповіді респондентів:

Все на вищому рівні. Дякую

Ніяких.

Можливо консультації з практиками

Все і так добре. Удосконалень не потрібно.

Все влаштовує

Більш сучасної інформації та практики, а також стислої інформації, бо у наш час дуже багато йде інформації для обробки людиною з соціальних мереж і тд. та йде перевантаження мозку, що призводить до швидкої усталості.

Висновки за результатами відповідей на запитання 20 (пропозиції щодо удосконалення ОНП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»):

1. Більшість респондентів продемонстрували **високий рівень задоволеності** змістом, формами та методами навчання. Значна частина відповідей містить позитивні оцінки («все на вищому рівні», «все влаштовує», «удосконалень не потрібно»), що свідчить про відповідність освітньо-наукової програми очікуванням аспірантів.

2. Водночас окремі респонденти висловили конструктивні побажання щодо:

посилення **практичної складової**, зокрема залучення практиків до проведення консультацій;

оновлення навчального контенту з урахуванням **сучасних тенденцій і актуальної інформації**;

подання матеріалу у більш **структурованому та стислому форматі**, що сприятиме кращому засвоєнню знань та зменшенню інформаційного

перевантаження.

3. Зазначені пропозиції мають точковий характер і не свідчать про системні проблеми, однак можуть бути використані для подальшого вдосконалення освітньо-наукової програми «Підприємництво та торгівля», зокрема шляхом:

- розширення співпраці з представниками бізнесу;
- регулярного оновлення навчальних матеріалів;
- оптимізації обсягу та структури навчального контенту.

Загальний висновок:

Освітньо-наукова програма отримала переважно позитивні відгуки аспірантів. Пропозиції, що надійшли, мають рекомендаційний характер і спрямовані на подальше підвищення практичної орієнтованості та адаптацію змісту навчання до сучасних інформаційних викликів.

Опитування здобувачів третього рівня вищої освіти (PhD)